

සිංහලය ස්වාධීන හාජාවක් සේ වර්ධනය වීම හා සමගාමී ව සිංහල කවිය ද වර්ධනය වූ බව දැනට ඉතිරි වී ඇති පැරණි ම සිංහල කාචය නිරමාණවලින් පැහැදිලි වෙයි. සිංහල හාජාවෙන් ලියැවුණු පැරණි ම සිංහල කාචය නිරමාණ අපට හමු වන්නේ සිගිරියේ කැටපත් පවුරිනි. ඉන් පසු ව ලියැවුණු සිංහල කවි පොත් රාඛියකින් කිහිපයක් ආරක්ෂා වී පරපුරෙන් පරපුරට පැවත එමින් සිංහල කාචය ඉතිහාසය දීප්තිමත් කරයි. කවිසිංහිණා, සැලැලිහිණා සන්දේශය, ගුත්තිලය, පුහාමිතය, ලෝකෝපකාරය ඒ අතරින් කිහිපයකි. අපේ පැරණි කවි පොත් දෙකකින් උප්‍රටා ගත් කවි කිහිපයක් මේ පාඩමේ දැක්වේ.

කාචයෙශ්බරය

තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද මහා කාචය කෘතියකි. කෝට්ටේ රාජධානී සමයට අයත් මෙම කාචය ග්‍රන්ථය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන සත්ත්‍යහත්ත ජාතකය යි. පහත දැක්වෙන්නේ කාචයෙශ්බරයේ තුන් වන සර්ගයේ එන කවි කිහිපයකි.

1.	දත් කැකුල්	පැ	ලා
	සුරතල් සිනා	සී	ලා
	බොලද බස්	දී	ලා
	කෙලී සියලුග දුලි	ගා	ලා
2.	කද කුමරිදු ලෙසි		න
	බමුණු පැවියන් සමගි		න
	නොමද සව් ඉසුර		න
	වැඩිණි නව සද මෙන් දිනෙන්	දින	

3. ඉගුරු දුරු ඇස
මල්ගොමු හා වවා
ගව මී තමා
දූෂන පිළිවිස බලව ඇති
- යුතු
වතු
නතු
තතු
4. ඉරු ගිලෙන දව
ගහණ ද පොහෝ දව
සඳ සිකුරු දව
ගොම්න පිරිබඩ ගනුව නිව
- සේ
සේ
සේ
සේ
5. නිති ගේ දොර
කැලී කසල දැක තොම
ලිදාසන
පහන් දළුවව විමන තො
- ඇමද
ඉද
සවසද
වරද

අරුන් පැහැදිලි කිරීම

සියලුග	-	සර්වාංගයෙහි / ඇග පුරා ම
දුලි	-	දුවිලි
කද කුමරදු	-	ස්කන්ධ කුමාර / කතරගම දෙවියා
බමුණු පැලියන්	-	බාහ්මණ කුමාරයන්
තොමද	-	අප්‍රමාණ
සව් ඉසුරෙන	-	සකල ආශ්වර්යයෙන්, සියලු සැප සම්පතින්
නව සඳ	-	අමාවකට පසු දා අහසේ පායන සඳ
දුරු	-	දුරු වර්ග (සුදුරු / මහදුරු ආදී)
ඇසුතු	-	ඇඳිය සහිත
තමා නතු	-	තමන් සන්තක
පිළිවිස	-	විමසා
පිරිබඩ	-	පිළිසකර කර
විමන	-	නිවසේ
ගහණ	-	ග්‍රහණය (සුරුය ග්‍රහණය / වන්ද ග්‍රහණය)

ගුත්තිල කාචය

ගුත්තිල කාචය වැන්තැවේ හිමිපාණන් විසින් රචනා කරන ලද කෘතියකි. මෙය ද කොට්ටෙවී අවධියට අයත් කෘතියකි. ගුත්තිල කාචය සඳහා පාදක වී ඇත්තේ පන්සියපනස් ජාතක පෙන් එන ගුත්තිල ජාතකය සි. ගුත්තිල කාචයේ එන 'ලදේනි පුර සැණකලිය' නමැති කොටසෙන් පහත දැක්වෙන කවී උපටා ගෙන ඇත.

1.	සදවා සුදු වැලි
බදවා රන් දද
සිටුවා දොර දොර
තබවා පුන්කුමු	පිවිතුරු
පියකරු
රඹතුරු
විසිතුරු
2.	ලදා දිනිදු කර
විදා අදුරු දිසි
යොදා දෙපස රන්
සදා මෙලෙස පුර	හරණේ
කිරණේ
තොරණේ
දෙරණේ

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

පිවිතුරු	-	පවිතු වූ
රන් දද	-	රත්තරන් කොඩි
රඹතුරු	-	කොසල් ගස්
පුන්කුමු	-	පුන්කලස්
දිනිදු	-	සුර්යයා
දෙපස	-	දෙපැත්තේ
පුර	-	නගර

අවබෝධය

- කාචයේරයේ දැක්වෙන කුමරු, කුඩා දරුවක ලෙස නිරුපණය කළ තැක්කීම් දෙකක් ලියන්න.
- කාචයේරයෙන් උපටා ගෙන ඇති දෙවන කවීයේ එන උපමා දෙකක් ලියන්න.

3. කවි පෙළෙහි දක්වා ඇත්තේ පවිතු නිවසක තිබිය යුතු කවර දේ ද?
4. ගුත්තිල කාචායේ සඳහන් පරිදි සැම නිවසක් පාසා ම තබා ඇත්තේ මොනවා ද?
5. උදේශී පුරුෂ සැණකෙලි සිරියක් ගත් බවට නිදසුන් දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

ව්‍යුත්ත අන්තර්ගත්

1. පහත සඳහන් පදවලට සමානාර්ථ පද ලියන්න.
 - i. නොමැද -
 - ii. නිති -
 - iii. පිවිතුරු -
 - iv. පුන්කුණු -
 - v. දිනිදු -
2. පාඨමේ එන කවිවලින් උපුටා ගෙන ඇති පහත සඳහන් පදවල අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.
 - i. බොලද බස් -
 - ii. දූෂුන -
 - iii. මල්ගොමු -
 - iv. පිවිතුරු -
 - v. පියකරු -
3. පාඨමේ ඇතුළත් කවිවල අර්ථ ලියන්න.
4. මෙම පාඨමෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨයට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ දෙකක් නම් කරන්න.

ප්‍රයෝගික අන්තර්ගත්

1. 'මබ උදේශී පුර සැණකෙලිය' නැරඹුවා යැයි සලකා පන්තිය ඉදිරියේ කථාවක් කරන්න.
2. 'කාචාගේබරයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨයට ගත හැකි ආදර්ශ' මැයෙන් කථාවක් කරන්න.
3. මබ දුටු සැණකෙලියක් පිළිබඳ කවි කිහිපයක් හෝ රචනයක් ලියන්න.